

Verkort proces-verbaal

GERECHTSHOF AMSTERDAM ONDERNEMINGSKAMER

zaaknummer: 200.354.715/02 OK

Verkort proces-verbaal van het verhandelde ter openbare terechtzitting van de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam van 28 november 2025.

Tegenwoordig zijn mr. A.W.H. Vink, voorzitter, mr. A.P. Wessels en mr. E. Loesberg, raadsheren, en drs. M.A. Scheltema en prof. dr. mr. S. ten Have, raden, en mr. L. van Hoof en Z. Lamers, griffiers.

Aan de orde is de behandeling van het verzoekschrift van:

1. **Lodewijk Frans ASSCHER,**
2. **Antonius Joseph Maria HEERTS,**

beiden in hun hoedanigheid van door de Ondernemingskamer benoemde toezichthouder bij de Federatie Nederlandse Vakbeweging,

VERZOEKERS,

advocaten: **mr. M. Holtzer, mr. T.S.F. Hautvast** en **mr. N.S.O. Meuwissen**, allen kantoorhoudende te Amsterdam,

t e g e n

de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid

FEDERATIE NEDERLANDSE VAKBEWEGING,

gevestigd te Utrecht,

VERWEERSTER,

niet verschenen,

e n t e g e n

1. **FNV PERSONEEL,**
gevestigd te Utrecht,
2. **575 LEDEN VAN DE VERENIGING FEDERATIE NEDERLANDSE VAKBEWEGING,**
als vermeld op de lijst die als bijlage aan dit proces-verbaal is gehecht,

BELANGHEBBENDEN,

advocaat: **mr. J.D.A. Domela Nieuwenhuis**, kantoorhoudende te Amsterdam,

**3. HET INTERIM-BESTUUR VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

BELANGHEBBENDE,

advocaat: **mr. S.M. Marges**, kantoorhoudende te Utrecht,

**4. DE RAAD VAN TOEZICHT VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

BELANGHEBBENDE,

advocaat: **mr. M.W. Josephus Jitta**, kantoorhoudende te Amsterdam,

**5. DE ONDERNEMINGSRAAD VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

BELANGHEBBENDE,

advocaten: **mr. D. Schwartz** en **mr. L.C.J. Sprengers**, beiden kantoorhoudende te Utrecht,

**6. DE SECTORRAAD OVERHEID VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

**7. DE SECTORRAAD VERVOER VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

**8. DE SECTORRAAD DIENSTEN VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

**9. DE SECTORRAAD UITKERINGSGERECHTIGDEN VAN DE FEDERATIE
NEDERLANDSE VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

**10. DE SECTORRAAD ZORG EN WELZIJN VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

**11. DE SECTORRAAD METAAL VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

**12. DE SECTORRAAD HANDEL VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

**13. DE SECTORRAAD AGRARISCH EN INDUSTRIE VAN DE FEDERATIE
NEDERLANDSE VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

**14. DE SECTORRAAD ZELFSTANDIGEN VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

BELANGHEBBENDEN,

advocaten: **mr. L.C.J. Sprengers** en **mr. D. Schwartz**, beiden kantoorhoudende te Utrecht,

**15. HET LEDENPARLEMENT VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

BELANGHEBBENDE,

advocaten: **mr. O.J.W. Schotel** en **mr. R.J. Laméris**, beiden kantoorhoudende te Amsterdam,

**16. DE WERKORGANISATIE VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

gevestigd te Utrecht,

BELANGHEBBENDE,

advocaat: **mr. S.C.M. van Thiel**, kantoorhoudende te Amsterdam.

Hierna zullen partijen (ook) als volgt worden aangeduid:

- verzoeksters sub 1 en 2 gezamenlijk als de OK-functionarissen;
- verweerster als FNV;
- belanghebbenden sub 1 en 2 als FNV Personeel c.s.
- belanghebbende sub 3 als het interim-bestuur;
- belanghebbende sub 4 als de raad van toezicht;
- belanghebbende sub 5 als de ondernemingsraad;
- belanghebbenden sub 6 tot en met 14 als de sectorraden;
- belanghebbende sub 15 als het ledenparlement;

- belanghebbende sub 16 als de werkorganisatie.

Ter terechtzitting zijn aanwezig:

- L.F. Asscher en A.J.M. Heerts, beiden in hun hoedanigheid van door de Ondernemingskamer benoemde leden van de raad van toezicht van FNV, bijgestaan door mr. Holtzer, mr. Hautvast en mr. Meuwissen voormeld;
- J. Westhoek, als vertegenwoordiger van FNV Personeel c.s., bijgestaan door mr. Domela Nieuwenhuis voormeld;
- G.C. Convent, in haar hoedanigheid van lid van de raad van toezicht van FNV, bijgestaan door mr. Josephus Jitta voormeld;
- L.R.M. Hartveld en D.J. Koerselman, beiden in hun hoedanigheid van (interim-)bestuurder van FNV, bijgestaan door mr. Marges voormeld;
- J. Huver en H. Poppens, beiden als vertegenwoordiger van de sectorraad Diensten, bijgestaan door mr. Sprengers en mr. Schwartz voormeld;
- M. van der Helm, als vertegenwoordiger van de sectorraad Zorg en Welzijn, bijgestaan door mr. Sprengers en mr. Schwartz voormeld;
- P. Blanker en K. Verspui, beiden als vertegenwoordiger van de sectorraad Overheid, bijgestaan door mr. Sprengers en mr. Schwartz voormeld;
- F. van Oort en L. Lecomte, beiden als vertegenwoordiger van de sectorraad Vervoer, bijgestaan door mr. Sprengers en mr. Schwartz voormeld;
- H.J. Zwikker, als vertegenwoordiger van de sectorraad Agrarisch en Industrie, bijgestaan door mr. Sprengers en mr. Schwartz voormeld;
- J. Hoornstra, als vertegenwoordiger van de sectorraad Metaal, bijgestaan door mr. Sprengers en mr. Schwartz voormeld;
- E. Bosscher en J.T. Bosma, beiden als vertegenwoordiger van de sectorraad Uitkeringsgerechtigden, bijgestaan door mr. Sprengers en mr. Schwartz voormeld;
- G. Veldhuis, als vertegenwoordiger van de ondernemingsraad, bijgestaan door mr. Schwartz en mr. Sprengers voormeld;
- A.T. Rutten en E. Meijer, beiden als vertegenwoordiger van het Ledenparlement, bijgestaan door mr. Schotel en mr. Laméris voormeld; en,
- M. Razoux Schultz, als vertegenwoordiger van de werkorganisatie, bijgestaan door mr. Van Thiel voormeld.

Dit verkort proces-verbaal is een beknopte samenvatting van het verhandelde ter zitting en bevat met name een weergave van het procesverloop tot aan de aanhouding van de mondelinge

behandeling en de door de Ondernemingskamer gegeven instructie voor de voortzetting van de mondelinge behandeling op 17 december 2025.

De OK-functionarissen hebben in deze procedure de Ondernemingskamer verzocht aanvullende voorzieningen te treffen in de enquêteprocedure die betrekking heeft op FNV. Kort samengevat verzoeken de OK-functionarissen de Ondernemingskamer om hun de bevoegdheid te geven een besluit te nemen om de statuten van FNV te wijzigen. Deze bevoegdheid ligt op grond van de statuten nu bij het Ledenparlement. FNV Personeel c.s., het interim-bestuur, de ondernemingsraad en de sectorraden hebben de Ondernemingskamer bij afzonderlijke verweerschriften laten weten het verzoek van de OK-functionarissen (grotendeels) te steunen. Het Ledenparlement heeft bij verweerschrift verzocht het verzoek van de OK-functionarissen af te wijzen.

De advocaten lichten de standpunten van de onderscheiden partijen toe aan de hand van – aan de Ondernemingskamer en de wederpartijen overgelegde – aantekeningen, met uitzondering van mr. Josephus Jitta, mr. Marges en mr. Van Thiel. Mr. Holtzer en mr. Schotel leggen nadere producties over die op voorhand aan de Ondernemingskamer en de wederpartijen waren gezonden. Partijen en hun advocaten beantwoorden vragen van de Ondernemingskamer en verstrekken inlichtingen.

De voorzitter van de Ondernemingskamer schorst de behandeling ter terechtzitting. Na hervatting van de terechtzitting bespreekt de voorzitter de stand van zaken met partijen en deelt het volgende mee.

De Ondernemingskamer zou in beginsel niet moeten gaan over de inrichting van de governance van de grootste vakbond van Nederland; dat is uiteindelijk aan de leden van de vakbond zelf. Bij FNV is nu echter een situatie ontstaan die maakt dat de verschillende organen binnen de vereniging er samen niet meer uitkomen, waardoor FNV geen voldoende gedragen bestuur meer heeft en FNV de cruciale rol van de vakbond binnen het Nederlandse maatschappelijk stelsel niet meer naar behoren kan vervullen. Die situatie kan niet blijven voortbestaan. Niets doen is dan geen optie meer. De Ondernemingskamer is om die reden van oordeel dat verder ingrijpen in het belang van de vereniging noodzakelijk is. De Ondernemingskamer onderschrijft met FNV Personeel c.s., het werkbedrijf, de VLR bonden, het interim-bestuur, de ondernemingsraad en de sectorraden op hoofdlijnen het door de OK-functionarissen daartoe gedane voorstel tot aanpassing van de governance en de bijbehorende statutenwijziging. De Ondernemingskamer moet echter bij het treffen van (nadere) voorzieningen een afweging van belangen maken en het voorstel van de OK-functionarissen toetsen op proportionaliteit (is het ingrijpen gelet op het probleem niet te zwaar?) en subsidiariteit (is een andere, minder ingrijpende maatregel ook mogelijk?). Om dat te kunnen

doen moet de Ondernemingskamer een voldoende helder beeld hebben van de concrete inhoud van de statutenwijziging die de OK-functionarissen willen doorvoeren. De door de OK-functionarissen voorgestelde statutenwijziging zoals opgenomen in het verzoekschrift is op een aantal punten nog onvoldoende duidelijk en de als bijlage aan het verzoekschrift gehechte concept-statuten moeten op onderdelen nog nader worden uitgewerkt, aldus ook de OK-functionarissen. Verder bleek dat het wellicht mogelijk is om in goed overleg tussen alle betrokkenen de nieuw te vormen Bondsraad op een tweetal punten (statutenwijziging en tussentijdse benoeming bestuursleden) een sterkere positie te geven. Dit betekent dat de Ondernemingskamer weliswaar voorshands van oordeel is dat het verzoek van de OK-functionarissen op hoofdlijnen voor toewijzing vatbaar is, maar dat daarover op basis van de nu beschikbare stukken nog geen definitieve beslissing kan worden genomen. De Ondernemingskamer houdt de mondelinge behandeling daarom aan tot woensdag 17 december 2025, 13:00 uur.

De Ondernemingskamer verwacht dat partijen in de tussentijd de volgende stappen zullen zetten:

De OK-functionarissen passen de concept statuten aan met inachtneming van hetgeen ter zitting is besproken en stellen zo snel mogelijk een finaal concept op van het door hen voorgestelde besluit tot statutenwijziging en sturen dit aan alle betrokken partijen toe. De betrokken partijen krijgen na ontvangst van de concept statuten maximaal zeven dagen om daarop schriftelijk te reageren. Als dat nodig is, vindt tussen de OK-functionarissen en andere betrokken partijen overleg plaats over de inhoud van het concept voor de aangepaste statuten. Uiterlijk op maandag 15 december 2025 om 16:00 uur sturen de OK-functionarissen de definitieve versie van het door hen voorgestelde besluit tot statutenwijziging met een toelichting aan alle betrokken partijen en de Ondernemingskamer. Tijdens de mondelinge behandeling op 17 december 2025 zal de Ondernemingskamer deze definitieve versie van het voorgestelde besluit tot statutenwijziging met partijen bespreken. Als alle partijen het eens zijn, kan een nadere mondelinge behandeling achterwege blijven.

De voorzitter sluit de behandeling ter terechtzitting.

Waarvan proces-verbaal,

